

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DHM-VI.054.6.2026
Warszawa, 03 czerwca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 17047 z dn. 13.05.2026 r. w sprawie umowy handlowej pomiędzy Unią Europejską a Mercosur

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję poniżej odpowiedź na interpelację nr 17047 złożoną przez posel Joannę Muchę w sprawie umowy handlowej pomiędzy Unią Europejską a krajami Mercosur opracowaną w uzgodnieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ad 1.

Potwierdzamy, że Ministerstwo Rozwoju i Technologii przeprowadziło wewnętrzną analizę makroekonomicznych i sektorowych konsekwencji implementacji porozumienia UE z krajami grupy Mercosur na gospodarkę Polski. Badanie to zostało wykonane z wykorzystaniem międzynarodowego modelu równowagi ogólnej (CGE GTAP 10).

Analiza koncentruje się na skutkach liberalizacji handlu między UE a krajami Mercosur, zwracając uwagę na możliwe zmiany w strukturze gospodarki Polski, jej produkcji, eksportu, importu i PKB. Wyniki wskazują na niewielkie, ale zróżnicowane zmiany w produkcji i handlu, które będą miały miejsce po wprowadzeniu dwustronnego porozumienia.

Główne wnioski z raportu stwierdzają, że Polska, mimo że odnotuje minimalny wzrost PKB, pozostaje w grupie państw, które zyskają na liberalizacji handlu. Wzrost eksportu i produkcji w sektorach takich jak maszyny, elektronika czy farmaceutyki wskazuje na potencjalne zyski wynikające z otwarcia rynków. Analiza stwierdza również, że wzrost unijnego importu z krajów Mercosur, zwłaszcza produktów rolnych i spożywczych, może mieć negatywny wpływ na konkurencyjność polskiego eksportu na Jednolitym Rynku.

Dodatkowo, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło analizę wpływu umowy Mercosur na polski sektor rolno-spożywczy, która została opublikowana na stronie internetowej Sejmu RP¹. Prowadzenie bieżących analiz wpływu wejścia w życie umowy UE z krajami Mercosur jest kontynuowane. Analizy te są przygotowywane również w odpowiedzi na wnioski przekazywane przez organy Sejmu i Senatu. Między innymi 22 stycznia 2026 r. MRiRW przekazało do Podkomisji stałej do spraw monitoringu Wspólnej

---

¹ [Informacja MRiRW nt. umowy UE-Mercosur z punktu widzenia potencjalnego wpływu i skutków dla polskiego sektora rolnego przygotowana w ramach zobowiązania Komitetu Wspomagającego do spraw Prezydencji RP w Radzie UE z 7 stycznia 2025 r.](#)

Polityki Rolnej Unii Europejskiej i akcesji nowych państw do Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem Ukrainy *Informację na temat możliwości i zagrożeń dla polskiego rolnictwa w związku z podpisaniem umowy UE-Mercosur* a podobne opracowanie zostało przekazane 26 stycznia 2026 r. również dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Senatu RP.

Ad 2, 6.

Umowa z krajami Mercosur zapewnia otwarcie gigantycznego rynku (270 mln mieszkańców), który stwarza sektorowe szanse dla polskiego biznesu. Istnieją obszary polskiego eksportu, które dotychczas podlegały wysokim cłom krajów Mercosuru – takie jak produkty przemysłowe: maszyny, urządzenia i samochody europejskie oraz produkty mleczarskie i przetworzone produkty spożywcze, w tym alkohol i napoje bezalkoholowe. Liberalizacja dostępu do rynków Mercosur dla eksporterów z Polski jest istotną szansą dla wielu branż. Korzyści upatrujemy nie tylko w bezpośrednim zwiększeniu naszego wywozu na rynki Mercosur, ale też pośrednim, w tym np. poprzez zwiększenie eksportu do innych krajów UE, głównie z branży motoryzacyjnej (Polska jest jednym z najważniejszych wytwórców części i podzespołów do aut w Europie).

Należy zauważyć, że obecny poziom współpracy gospodarczej - handlowej i inwestycyjnej pomiędzy Polską i krajami Mercosur jest stosunkowo niski, co związane jest m.in. z odległością dzielącą Polskę i partnerów Ameryki Południowej a także wynika z różnic kulturowych. Skala bezpośredniej współpracy nie jest duża i zapewne taką pozostanie. Ważniejsze są jednak perspektywy sprzedaży polskich produktów na rynki UE, które dzięki tej umowie mogą wzrosnąć.

Oczekuje się, że obniżenie kosztów handlu wynikające z umowy pobudzi dwustronną wymianę handlową. Przewiduje się, że eksport z UE do Mercosuru wzrośnie o 39% (48,7 mld euro), przy czym największy wzrost spodziewany jest w sektorze pojazdów silnikowych, maszyn i urządzeń oraz chemikaliów. Oczekuje się, że eksport towarów i usług z Mercosuru do UE wzrośnie o 16,9% (8,9 mld euro) i będzie sprzyjał dywersyfikacji sektorowej poprzez realokację zasobów z dóbr podstawowych. Zmiana ta będzie sprzyjać eksportowi towarów o wyższej wartości dodanej, takich jak przetworzona żywność, a także usług. Ogólnie oczekuje się, że do 2040 r. umowa zwiększy PKB UE o 77,6 mld EUR (0,05 %), a PKB Mercosuru o 9,4 mld EUR (0,25 %).

Umowa zabezpieczy i zdywersyfikuje łańcuchy dostaw w UE oraz stworzy nowe możliwości dla przedsiębiorstw poprzez zniesienie często zaporowych ceł na eksport z UE do Mercosuru. Znosi ona cła na 91% importu Mercosuru z UE. Umowa otwiera też wcześniej chronione sektory między innymi usług czy rynki zamówień publicznych.

Ad 3, 4, 5.

Zidentyfikowane przez nas w sektorze rolno-spożywczym zagrożenia wynikające z liberalizacji w postaci przyznania krajom Mercosur kontyngentów taryfowych na kilkanaście wrażliwych dla UE grup towarów rolno-spożywczych mają, tak jak zaznaczono wyżej, przede wszystkim charakter pośredni. Polegają one na ryzyku wypierania polskiego eksportu z rynków innych państw członkowskich UE (głównie z Europy Zachodniej i Południowej), do których może trafiać zwiększony import z krajów Mercosur. Zagrożenia te dotyczą zwłaszcza sektorów mięsa drobiowego (i w mniejszym stopniu - sektora jaj) oraz mięsa wołowego. W przypadku mięsa wołowego obok otwarcia nowych kontyngentów taryfowych, umowa przewiduje zniesienie cła – z obecnego poziomu 20% do zera – w ramach już istniejących kontyngentów taryfowych na wołowinę wysokiej jakości, które były przyznane krajom Mercosur na mocy wcześniejszych porozumień Światowej Organizacji

Handlu (WTO) w wysokości ok. 45 tys. ton. Zagrożenie bezpośrednio identyfikujemy w sektorze tytoniu, zwłaszcza nieprzetworzonego – CN 2401 w przypadku, którego import z Mercosur już w obecnych uwarunkowaniach taryfowych stanowi około 1/3 importu z krajów trzecich, zarówno na poziomie Polski, jak i na poziomie UE.

W odniesieniu do pozostałych sektorów objętych liberalizacją w ramach umowy ryzyko bezpośredniego zagrożenia wzrostem importu z perspektywy Polski jest mniejsze niż wskazane wyżej, choć oczywiście niewykluczone.

W sektorze cukru przewidziana umową liberalizacja dotyczy tylko surowego cukru trzcinowego do rafinacji (cukier biały rafinowany jest wyłączony z liberalizacji). Polegać ma ona na ustanowieniu nowego, bezcłowego kontyngentu taryfowego w wysokości 10 tys. ton dla Paragwaju oraz na zniesieniu cła dla części (180 tys. ton) z obecnie już alokowanej w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) kwoty taryfowej dla Brazylii. W odniesieniu do kontyngentu taryfowego na mięso wieprzowe w docelowej wysokości 25 tys. ton - obecnie, z uwagi na unijne zasady związane z bezpieczeństwem żywności, mięso wieprzowe z krajów Mercosur nie jest dopuszczane na rynek UE, a więc koncesje w tym zakresie nie mają obecnie praktycznego znaczenia. W sektorze zbóż umowa nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu. Pszenica (z wyłączeniem nasion do siewu) jest wyłączona z liberalizacji. Stawka celna UE w imporcie kukurydzy ze wszystkich krajów świata (poza Rosją i Białorusią) wynosi obecnie 0% i dopóki nie ulegnie ona zmianie, przyznany w ramach umowy bezcłowy kontyngent na kukurydżę w docelowej wysokości 1 mln ton nie zmieni warunków importu do UE. W przypadku żyta, jęczmienia i owsa umowa przewiduje stopniową redukcję stawki celnej w kolejnych latach po wejściu w życie umowy aż do jej całkowitego zniesienia po 7 latach (w przypadku ziaren owsa do siewu po 10 latach). Import zbóż z Mercosur do UE zdominowany jest przez kukurydżę oraz ryż, które reprezentowały odpowiednio 63% i 36% wartości zbóż przywiezionych z krajów Mercosur w 2024 r. Nie przewidujemy wzrostu przywozu soi i śruty sojowej na skutek wejścia w życie umowy, ponieważ już obecnie ten przywóz realizowany jest po zerowej stawce celnej, nie tylko z krajów Mercosur, ale również z innych kierunków (z wyłączeniem Rosji i Białorusi). Polska jest dużym importerem netto, w szczególności z krajów Mercosur, śruty sojowej wykorzystywanej do produkcji pasz.

Zwracamy jednocześnie uwagę, że wielkości kontyngentów przewidziane umową będą wzrastały stopniowo do wielkości docelowych w okresie kilku lat, a nie zaczną obowiązywać w pełnej wysokości od razu w momencie wejścia w życie umowy (zgodnie z harmonogramem załączonym do umowy). Przykładowo, w pierwszym roku obowiązywania umowa przewiduje następujące roczne wielkości kontyngentów:

- na mięso wołowe - 2 kontyngenty w łącznej wysokości 16,5 tys. t ze zredukowaną stawką celną w wysokości 7,5% (docelowa wielkość kontyngentów - 99 tys. t - dopiero po 6 latach od wejścia w życie umowy),
- na mięso drobiowe - 2 bezcłowe kontyngenty w łącznej wysokości 30 tys. t (docelowa wielkość kontyngentów - 180 tys. t - dopiero po 6 latach od wejścia w życie umowy).

Z racji, że tymczasowe stosowanie umowy przejściowej w sprawie handlu (ITA) rozpoczęło się 1 maja 2026 r. (tj. w czasie trwania roku kalendarzowego) wielkości kontyngentów w ramach umowy przewidziane na 2026 r. zostały odpowiednio dostosowane i otwarte w wysokości 8/12 wielkości rocznych. Oznacza to zmniejszenie łącznej wysokości kontyngentów w 2026 r. do poziomu 11 tys. t dla mięsa wołowego oraz 20 tys. t dla mięsa drobiowego.

W odniesieniu do pytania o działania ostonowe rządu w stosunku do narażonych sektorów, uprzejmie informuję, że w związku z uruchomieniem tymczasowego stosowania ITA administracja rządowa będzie monitorowała ewentualne zakłócenia rynku (lub ryzyka ich wystąpienia) powodowane importem z państw Mercosur. W razie ich stwierdzenia podejmiemy odpowiednie kroki na szczeblu krajowym i unijnym, w tym interweniując i wnioskując do Komisji Europejskiej o wykorzystywanie dostępnych mechanizmów ochrony rynku.

Aby wejść na rynek UE produkty z krajów Mercosur muszą spełniać unijne wymogi bezpieczeństwa żywności, a umowa nie uchyla tego wymogu. Produkty te podlegają obowiązkowi granicznej kontroli bezpieczeństwa i jakości przez właściwe inspekcje i służby zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami. W odpowiedzi na m.in. postulaty Polski Komisja Europejska prowadzi obecnie prace na rzecz wzmocnienia procedur kontroli bezpieczeństwa w imporcie żywności z krajów trzecich oraz większego dostosowania wymagań dotyczących produktów importowanych do wymogów produkcji UE w obszarze pestycydów i dobrostanu zwierząt. KE planuje także m.in. zwiększenie audytów w krajach trzecich o 50% w ciągu dwóch lat.

Warto odnotować, że w świetle obowiązujących ww. przepisów i procedur unijny Komitet PAFF podjął decyzję o wykreśleniu Brazylii, począwszy od 3 września 2026 r., z listy krajów uprawnionych do eksportu do UE produktów pochodzących z: bydła, koni, drobiu, akwakultury, a także miodu i osłonek. Powodem jest niedostarczenie przez Brazylię wymaganych gwarancji potwierdzających wdrożenie środków, które zapewnią, że określone antybiotyki nie są stosowane u zwierząt, z których mięso trafia na rynek unijny

Przypominam, że w umowie UE-Mercosur zawarte są zapisy przewidujące możliwość zastosowania bilateralnych środków ochronnych w handlu. W odpowiedzi na postulaty i presję m.in. polskiego i francuskiego rządu Komisja Europejska przedstawiła projekt rozporządzenia wdrażającego te zapisy do prawa UE. W rezultacie 11 marca 2026 r. zostało przyjęte rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 2026/687. Regulacja ta określa procedurę wszczęcia i prowadzenia przez KE postępowania ochronnego w imporcie z krajów Mercosur towarów rolno-spożywczych. Wdrożenie klauzuli ochronnej umożliwi zawieszenie preferencyjnych stawek celnych w umowie z Mercosur, o ile w toku postępowania Komisji Europejskiej będzie wykazane, że ma miejsce nadmierny import tego produktu i że powoduje on poważną szkodę produkcji unijnej lub grozi spowodowaniem takiej szkody. Istotnym postanowieniem ww. rozporządzenia jest także zobowiązanie Komisji do stałego monitoringu importu wrażliwych produktów rolnych z krajów Mercosur i prezentowania w tej sprawie raportu przynajmniej co 6 miesięcy.

Ponadto Komisja Europejska zapowiedziała utworzenie unijnego funduszu bezpieczeństwa tzw. Unity Safety Net, którego środki służyć będą finansowaniu instrumentów wsparcia rolników w razie szeroko rozumianych zakłóceń rynkowych, w tym ewentualnych zakłóceń powodowanych przez umowy handlowe UE z krajami trzecimi. Kwota planowana na fundusz Unity Safety Net wynosi w sumie 6,3 mld EUR w okresie Wieloletnich Ram Finansowych 2028–2034. Środki te mają być wykorzystywane do finansowania działań interwencyjnych w przypadku wystąpienia zakłóceń na rynku (np. jako skutek uboczny umowy handlowej, czy w wyniku wzrostu kosztów produkcji lub nagłej zmiany popytu). Ten nowy mechanizm zastąpi tzw. rezerwę rolną Wspólnej Polityki Rolnej, a jego proponowany budżet jest dwa razy wyższy niż budżet rezerwy.

Szeroki zakres wsparcia sektora rolnego przewidują działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, którego celem jest m.in. wspieranie działań mających na celu utrzymanie bezpieczeństwa żywnościowego Polski, poprawa konkurencyjności międzynarodowej polskiego sektora rolno-żywnościowego w obliczu nowych wyzwań, w tym związanych z

coraz większą konkurencją zewnętrzną. Szczegółowe informacje na ten temat zostały zawarte we wspólnej odpowiedzi na interpelację nr 13820 złożoną przez posła Macieja Małeckiego (pytanie 5) opublikowanej na stronie internetowej Sejmu RP.

Warto również pamiętać, że ważnym elementem Wspólnej Polityki Rolnej stabilizującym sytuację dochodową gospodarstw w warunkach niestabilności relacji cen jest wsparcie finansowe, zarówno w formie płatności bezpośrednich, jak i wsparcia działań inwestycyjnych.

Ad 7, 10.

Umowy handlowe Unii Europejskiej z krajami trzecimi co do zasady wzmacniają polskie bezpieczeństwo gospodarcze a dywersyfikacja partnerów handlowych chroni nas przed uzależnieniem od jednego rynku. W ten sposób wzmacniamy odporność krajowej gospodarki na globalne kryzysy. Umowy unijne dają szansę na trwałą obecność na rynkach pozaeuropejskich, zwiększenie eksportu, rozwój przedsiębiorstw i wzrost konkurencyjności całej gospodarki.

Dzięki nim wzmacniamy współpracę gospodarczą z partnerami zewnętrznymi i zwiększamy przewidywalność wymiany handlowej. Umowy przyczyniają się do wzrostu pozycji polskich firm w globalnych łańcuchach wartości, sprzyjając eksportowi produktów o wyższej wartości dodanej. Wzrost eksportu partnerów UE zwiększa popyt na polskie komponenty wykorzystywane w ich produkcji, co generuje korzyści zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie.

Potwierdzają to dane: od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej wartość polskiego eksportu wzrosła sześciokrotnie. Od około 60 mld euro w 2004 r. do ponad 366 mld euro w 2025 r.

Umowa z krajami Mercosur jest jednak przypadkiem szczególnym co niezależnie od analiz omówionych w odpowiedzi na pytanie 1 zostało odnotowane także w stanowisku RP odnośnie do ww. umowy².

Przygotowując stanowisko RP do ww. umowy uwzględniliśmy wszystkie aspekty umowy UE-Mercosur i ich wpływ na polską gospodarkę, w tym także na bezpieczeństwo surowcowe Europy, dostęp do surowców krytycznych i strategicznych. Odnotowaliśmy, że umowa wprowadza niskie cła na surowce ułatwiając handel, a w konsekwencji stabilny i tańszy dostęp do tych zasobów. Kraje Mercosur, zwłaszcza Brazylia i Argentyna, posiadają ogromne złoża litu, kluczowego dla baterii pojazdów elektrycznych, niobu niezbędnego w produkcji stopów stali dla turbin wiatrowych, a także miedzi, rudy żelaza i manganu. W kontekście dostaw surowców, umowa jest jasnym działaniem dywersyfikującym łańcuchy dostaw i zmniejszeniem rosnącej zależności od Chin, co w praktyce zbliża europejskie gospodarki do wypełnienia celu zawartego w Europejskim akcie o surowcach krytycznych (ang. *Critical Raw Materials Act* – CRMA).

W stanowisku RP, w uzasadnieniu do negatywnego stanowiska, zawarliśmy zapis, że ważną częścią bezpieczeństwa UE jest bezpieczeństwo żywnościowe. Dlatego koniecznym jest utrzymanie europejskiego rolnictwa w dobrej kondycji. Służyć temu powinny m.in. zbilansowane umowy handlowe, zachowujące równe warunki konkurencji, a przyznawane przez UE preferencje powinny być uzależnione od przestrzegania przez partnerów

---

² Stanowisko RP odnośnie do wniosków dot. decyzji Rady w sprawie podpisania, tymczasowego stosowania i zawarcia (1) Umowy o partnerstwie między UE a krajami Mercosur oraz (2) Umowy przejściowej w sprawie handlu między UE a krajami Mercosur zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dn. 16 października 2025 r., a następnie było prezentowane i przyjęte podczas posiedzeń sejmowej Komisji ds. UE (07.11.2025 r.) oraz senackiej Komisji Spraw UE (28.10.2025 r.).

standardów produkcyjnych obowiązujących w UE. Ponadto koncesje taryfowe w dostępie do rynku rolnego UE nie powinny być traktowane w negocjacjach jako środek „zapłaty” za uzyskanie korzystnych wyników w pozarolnych sektorach gospodarki. Zwracamy także uwagę, że znaczące trudności dla krajowego sektora rolnego może stworzyć skumulowanie skutków koncesji w dostępie do rynku unijnego dla towarów wrażliwych z Mercosuru z wpływem koncesji przyznanych przez UE partnerom handlowym w ramach innych zawieranych i negocjowanych równolegle umów.

Ad 8.

Umowa z państwami Mercosur nie powoduje zmian w zakresie **wymogów zdrowotnych dotyczących żywności pochodzenia zwierzęcego** przywożonej z tych państw.

W zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności pochodzenia zwierzęcego przepisy UE określają, że taka żywność przywożona na terytorium UE (w tym terytorium RP) w celu wprowadzenia na rynek musi być zgodna z wymogami unijnego prawa żywnościowego lub warunkami uznanymi przez UE za przynajmniej im odpowiadające, albo w przypadku, gdy istnieją określone umowy między Unią Europejską i państwem trzecim, być zgodna z wymogami zawartymi w tych umowach. Warunki te muszą być spełnione niezależnie od tego czy zostaną podpisane umowy handlowe z danym państwem trzecim, czy grupą państw. Umowy handlowe z państwami trzecimi nie powodują zmian w zakresie wymogów zdrowotnych dotyczących produktów przywożonych z tych państw.

Przywóz do UE z państw trzecich towarów takich jak żywność pochodzenia zwierzęcego jest dopuszczalny pod warunkiem spełnienia przez te produkty unijnych wymogów bezpieczeństwa zdrowotnego. Poza szczegółową kontrolą urzędową takich towarów w miejscu ich wwozu do UE (kontrola na granicy UE), państwa trzecie wysyłające takie towary są zobowiązane do spełniania również innych wymogów.

Przywóz żywności pochodzenia zwierzęcego do UE możliwy jest wyłącznie z państw trzecich lub jego regionów, lub kiedy właściwe z zakładów w państwach trzecich znajdujących się na listach ogłaszanych przez Komisję Europejską. Państwo trzecie może zostać umieszczone na ww. listach wyłącznie, gdy Komisja zatwierdzi przekazany jej przez dane państwo trzecie wniosek, któremu towarzyszą stosowne dowody i gwarancje, że dane zwierzęta i towary z przedmiotowego państwa trzeciego spełniają stosowne wymogi z zakresu przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności. Eksperti Komisji przeprowadzają kontrole w państwach trzecich w celu m.in. weryfikacji zgodności prawodawstwa oraz systemów kontroli w tych państwach. Komisja usuwa państwo trzecie lub region państwa trzeciego z wykazu, gdy przestają być spełniane warunki uprawniające do umieszczenia w tym wykazie.

Ww. system, który oparty jest na szeregu procedur i kontroli, stanowi narzędzie zapewniające, że towary niespełniające unijnych standardów bezpieczeństwa zdrowotnego nie są dopuszczane do obrotu na terytorium UE. W odniesieniu do bezpieczeństwa zdrowotnego żywności pochodzenia zwierzęcego pochodzącej z państw trzecich, działania polegające na wstrzymaniu czy ograniczeniu przywozu takich przesyłek mogą mieć miejsce jedynie w przypadku stwierdzenia, że dana przesyłka nie spełnia odpowiednich wymogów i może stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, bądź zwierząt.

Polska wraz z innymi państwami członkowskimi UE współpracuje z KE w ramach dedykowanej grupy TASK Force, której zadaniem jest bieżąca ocena zarówno systemu nadzoru w krajach trzecich jak i analiza obecnego systemu kontroli urzędowych w UE pod kątem ewentualnych możliwości usprawnień i poprawy efektywności prowadzonych

granicznych kontroli urzędowych. Jednocześnie we współpracy z Krajową Administracją Skarbową oraz innymi inspekcjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo żywności, Inspekcja Weterynaryjna będzie monitorować przepływ towarów z krajów Mercosuru w ramach akcji „Priority Control Action”, gdzie w ramach wspólnych działań będą identyfikowane zarówno ryzyka fiskalne jak i zdrowotne importu z krajów Mercosur. Przedmiotowa akcja w pierwszym etapie potrwa od dnia 1 maja do dnia 1 września 2026 r.

Jeśli chodzi o **standardy dobrostanu zwierząt**, umowa nie przewiduje obowiązku spełnienia wszystkich obowiązujących w UE wymogów w tym obszarze, jednak zawiera pewne postanowienia odnoszące się do standardów dobrostanu zwierząt.

Jak wynika z wyjaśnień przekazanych przez Komisję Europejską, w umowie z Mercosurem UE uzależniła preferencyjny dostęp dla świeżych jaj eksportowanych do UE od stosowania unijnych standardów produkcji jaj. Jaja importowane do UE mogą korzystać z preferencji taryfowych tylko wtedy, gdy są produkowane zgodnie z wymogami dyrektywy UE w sprawie dobrostanu kur niosek. Aby kwalifikować się do zwolnienia z cła, świeże jaja pochodzące z danego kraju Mercosuru muszą posiadać certyfikat zgodności z dyrektywą Rady 1999/74/WE lub innymi równoważnymi oficjalnymi normami dobrostanu zwierząt. Świeże jaja są jedynym produktem podlegającym tym postanowieniom, bezpośrednio powiązanych z prawodawstwem UE.

W przypadku importu innych produktów zwierzęcych (wołowiny, mięsa drobiowego) obowiązują również przepisy UE dotyczące dobrostanu zwierząt w odniesieniu do uboju oraz niektóre przepisy dotyczące transportu żywych zwierząt. Zgodność lub równoważność z takimi przepisami jest ustalana przez Komisję po przeprowadzeniu weryfikacji na miejscu. Ponadto Umowa przewiduje mechanizm dwustronnego dialogu między UE a krajami Mercosuru w ramach długoterminowego procesu poprawy warunków dobrostanu zwierząt na szczeblu dwustronnym i międzynarodowym – w tym za pośrednictwem specjalnej grupy roboczej, która zajmie się tą kwestią.

Jeśli chodzi o unijne **wymogi produkcji związane z ochroną środowiska**, producenci rolni w UE będący beneficjentami m.in. płatności bezpośrednich (w tym ekoschematów) zobowiązani są do przestrzegania warunkowości, obejmującej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) oraz wymogi podstawowe w zakresie zarządzania (SMR). Normy oraz wymogi warunkowości dotyczą m.in. do środowiska, bezpieczeństwa żywności i pasz, zdrowia oraz dobrostanu zwierząt, a spełnianie tych wymogów stanowi warunek uzyskania wsparcia w ramach płatności w pełnej wysokości.

Umowa z Mercosurem nie rozciąga na producentów w krajach Mercosuru obowiązku spełnienia ww. norm warunkowości (które w UE są powiązane z możliwością otrzymania płatności bezpośrednich). Z drugiej strony zawiera postanowienia, w wyniku których Porozumienie Paryskie w sprawie zmian klimatu jest uznane za zasadniczy element umowy, a obie strony umowy zobowiązały się do jego skutecznego wykonania.

W kontekście handlu z krajami Mercosur i innymi krajami trzecimi, należy również pamiętać o unijnym rozporządzeniu 2023/1115 w sprawie wylesiania³. Zgodnie z tą regulacją, wprowadzenie na rynek UE (również przywóz z krajów trzecich, w tym z Mercosur) bydła, kakao, kawy, palmy olejowej, kauczuku, soi i drewna oraz produktów pochodnych (np. wołowiny, oleju palmowego, surowców do produkcji pasz na bazie soi) będzie dozwolone tylko po wykazaniu, że ich produkcja nie powoduje niszczenia lasów (wylesiania). Poszczególne państwa członkowskie UE przyjmują krajowe przepisy implementujące

---

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010.

stosowny system kontroli. W przygotowanym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska projekcie stosownej ustawy⁴ wyznaczone mają zostać organa urzędowej kontroli żywności, jak i zakres tej kontroli celem zapobiegania wprowadzaniu na rynek produktów pochodzących z wylesionych i zdegradowanych terenów w krajach trzecich.

Ad 9.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii, jak i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest w stałym kontakcie z polskimi przedsiębiorcami, organizacjami branżowymi oraz innymi interesariuszami zainteresowanymi bądź zaniepokojonymi umową handlową UE z krajami Mercosur. Przeprowadzone były także konsultacje z partnerami społecznymi i gospodarczymi dotyczące Stanowiska RP do ww. umowy. W procesie tym uczestniczyły m.in. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Pracodawców Business Centre Club, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Ponadto pomimo zidentyfikowanych zagrożeń dla polskiego rolnictwa zdajemy sobie sprawę, że umowa stwarza także wiele możliwości dla innych sektorów. Z tego powodu w ramach kampanii promującej umowę staramy się docierać do jak najszerszego grona polskich przedsiębiorców, aby zachęcać ich do korzystania z zawartych w niej możliwości. W tym celu planowane są różne wydarzenia dla polskiego biznesu i samorządu gospodarczego, które organizowane będą z inicjatywy zarówno ministerstwa, jak i samych przedsiębiorców. Planujemy też spotkania bilateralne i wizyty zagraniczne dot. rozwijania współpracy z krajami Mercosur.

Ad 11.

Należy mieć na względzie, że państwa Mercosuru, chociaż mają bardzo dużą populację, mają ograniczone znaczenie gospodarcze dla UE, bo są odbiorcą zaledwie około 2% eksportu UE oraz odpowiadają za około 2% łącznego importu do Unii. Umowa nie spowoduje, że znaczenie Mercosuru dla unijnego eksportu nagle kolosalnie wzrośnie. Wg analiz KE dzięki umowie do 2040 r. roczne PKB UE wzrośnie o 77,6 mld euro, czyli 0,05% PKB UE.

Ważny jest natomiast szerszy kontekst, w tym relacji z USA, które od 2025 r. stały się mniej przewidywalnym partnerem i dostęp do tego rynku uległ pogorszeniu. Umowa z Mercosur może nam to w pewnym stopniu zrekompensować i jest sposobem na szukanie bodźców prorozwojowych dla gospodarki unijnej.

Ponadto oczekuje się, że umowa odwróci tendencję spadkową udziału UE w rynku importowym Mercosuru. W 2000 r. UE odpowiadała za prawie 30% importu Mercosuru, podczas gdy Chiny odpowiadały za mniej niż 5%. UE straciła pierwsze miejsce na rzecz Chin w 2017 r. i obecnie plasuje się daleko za Chinami, które odpowiadają obecnie za 27% importu Mercosuru w porównaniu z 19% w przypadku UE. Umowa między UE a Mercosurem daje szansę na odwrócenie tej negatywnej dynamiki, umożliwiając UE

---

⁴ Projekt ustawy o ochronie rynku i konkurencyjnej gospodarki przed produktami i towarami powodującymi wylesianie oraz degradację lasów (nr UC101 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów).

odzyskanie udziałów w rynku, a potencjalnie nawet przywrócenie jej dawnej pozycji głównego dostawcy Mercosuru.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii